

«زن و مطالعات خانواده»

سال شانزدهم - شماره شصت، تابستان ۱۴۰۲

ص ص: ۲۴۵-۲۷۰

ارائه مدل و تبیین راهکارهای همگانی شدن ورزش بانوان، از دیدگاه اساتید علوم ورزشی و بانوان کارمند شهر مشهد

فهمیه ریواده^۱

محمد علی قره^۲

الهام کریمی طرقله^۳

راقله کاردوانی^۴

چکیده

پژوهش حاضر باهدف ارائه مدل و تبیین راهکارهای همگانی شدن ورزش بانوان، از دیدگاه اساتید علوم ورزشی و بانوان کارمند شهر مشهد انجام شده است. روش انجام تحقیق از نوع تحلیل محتوی بوده است. که با توجه به انجام تحقیق در ابتدا با استفاده از مطالعات کتابخانه‌ای، از عناصر تشکیل دهنده موانع و راهکارهای همگانی شدن ورزش بانوان را شناسایی ۴۵ مقاله مرتبط و مصاحبه عمیق با ۲۰ خبره حرفه‌ای و علمی، جهت استخراج عناصر و گروه‌بندی آن‌ها از روش تحلیل تم استفاده گردید. خروجی این مرحله شناسایی ۳۴ راهکار بود. برای تعیین روایی از اعتبار همگرا و واگرا استفاده شد که نتایج و ضرایب بالای ۷۰٪ به دست آمد. نتایج نشان داد، توسعه ورزش در بین بانوان را نیازمند بهبود باورهای اجتماعی، نگاه عادلانه و منصفانه در هیئت‌ها، حس ورزش خواهی بانوان و اجرای طرح‌های انگیزشی است. اجرای طرح‌هایی نظیر جشنواره‌های اوقات فراغت و جام نشاط و تندرستی برای بانوان بهتر برنامه‌ریزی شود تا علاقه بانوان به ورزش افزایش پیدا کند.

واژگان کلیدی: راهکارها، همگانی شدن ورزش بانوان، اساتید علوم ورزشی، بانوان کارمند شهر مشهد،

تحلیل محتوی.

۱. دانشجوی دکتری مطالعات زنان، گرایش حقوق زن، دانشکده زن و خانواده، دانشگاه ادیان و مذاهب، قم، ایران. (نویسنده مسئول)

۲. دانشیار گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه پیام نور، واحد قم، قم، ایران.

۳. استادیار گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه پیام نور، واحد مشهد، مشهد، ایران.

۴. مربی، دانشگاه ادیان و مذاهب، قم، ایران.

مقدمه

با توجه به نقشی که زنان در خانواده و بالطبع در توسعه فرهنگ کشور دارند می‌توانند با مثبت اندیشی، خوشبختی و قدردانی از هم‌نوع و تثبیت زندگی هم‌زمان فرهنگ ورزش و سلامت را به سایر اعضای خانواده تسری دهند (ادل پاولیدیس^۱، ۲۰۲۰). سلامت زنان یکی از شاخص‌های توسعه‌یافتگی از منظر سازمان ملل است، چراکه زنان به دلیل شرایط فیزیولوژیک در دوره‌های مختلف زندگی، نیازهای جسمی در ارتباط با تولیدمثل و عوارض ناشی از آن در معرض آسیب بیشتری نسبت به مردان قرار دارند (راجش و همکاران^۲، ۲۰۲۱). همچنین بهبود رفتار مطلوب اجتماعی در بانوان با تأکید بر ورزش همگانی سبب بالا رفتن عوامل انگیزشی، احساسی، اجتماعی، فردی، دانشی و فرهنگی در افراد می‌گردد لوری و همکاران^۳، ۲۰۲۰؛ راجش و همکاران^۴، ۲۰۲۱، نتیجه گرفتند که تأثیر ورزش و فعالیت بدنی بر وضعیت اقتصادی-اجتماعی و هوش هیجانی زنان هندی معنی‌دار است زنانی که به‌طور مستمر هفته‌ای ۳ روز و بیشتر به ورزش همگانی می‌پردازند هوش هیجانی و وضعیت اقتصادی-اجتماعی بالاتری دارند.

حضور بانوان به‌عنوان نیمی از پیکره جامعه در فعالیت‌های ورزش و تربیت‌بدنی همچون ضرورتی انکارناپذیر، نقش حیاتی در تأمین سلامت و بهداشت جسم و روان ایفا می‌کند و ضمن پیشگیری از انواع انحراف‌های اجتماعی منجر به کاهش هزینه‌های درمانی و افزایش تولید و بهره‌وری می‌شود (قره و همکاران، ۱۳۹۶).

تقریباً ۴۰ درصد کارکنان دولت را بانوان تشکیل می‌دهند (اردکانی و حیدری، ۱۳۹۸). به نظر می‌رسد زنان شاغل تحصیل کرده، به علت کم‌حرکی و باوجود آگاهی از فواید فعالیت فیزیکی، سبک زندگی نامناسب دارند. بی‌حرکی زنان کارمند بر خلق‌وخوی آن‌ها تأثیر منفی دارد و باعث آسیب به رابطه با همسر و فرزند خواهد شد و در نتیجه رضایت زناشویی را کاهش می‌دهد و کانون خانواده را با خطر مواجه می‌سازد، در صورتی که ورزش همگانی و تحرک، مطابق نتایج تحقیقاتی که در ادامه می‌آید، تأثیر مثبتی بر خلق‌وخوی زنان دارد (فراهانی، ۱۳۹۶).

مشارکت همگانی در ورزش در بسیاری از کشورها طراحی و به مرحله اجرا درآمده است و از آن به‌عنوان، راه‌حلی منطقی جهت استفاده کارآمد از امکانات و منابع موجود بهره‌گیری شده است. توسعه مشارکت عمومی همانند بسیاری از سیاست‌های دیگر، از جمله روندهای اجتماعی، سیاسی و اقتصادی می‌باشد و مهم‌ترین اهداف آن، تمرکززدایی در اقتصاد و جلب مشارکت بیشتر مردم در فعالیت‌های اجتماعی به سطح بالاتر و ارتقای رشد فرهنگی است (مگان و همکاران^۴، ۲۰۱۹).

۱ . AdelePavlidis

۲ . C. B. RajeshabSakeerHussainbNafihCherappurathb

۳ . Laurie B. PattersonaNigelMitchellbSusan H. Backhouse

۴ . MeganStronachaHazelMaxwellbSonyaPearce

ورزش همگانی و فعالیت بدنی امروزه یکی از موضوعات اصلی مورد بحث محافل توسعه ورزشی و برآیند انگاره‌های مختلف توسعه در هر کشوری است. درعین حال از مفهوم ورزش همگانی برداشت‌های گوناگونی نیز شده است. نکته مشترک تمامی این انگاره‌ها پایداری و رسیدن به فرآیندی از توسعه است که بتواند پایا و بادوام باشد. لازمه پایداری تعادل است؛ زیرا یک سیستم نامتعادل، ناپایدار نیز خواهد بود (مایکل و همکاران^۱، ۲۰۱۹). ورزش همگانی یکی از سریع‌ترین جنبه‌های رو به رشد جهانی سازی می‌باشد و عمده این رشد در اثر نیروی بالقوه ورزش کردن است، در مطالعات مشخص شده که ورزش و فعالیت بدنی سبب افزایش هوش هیجانی و وضعیت اقتصادی - اجتماعی در افراد گردیده است (راجش و همکاران^۲، ۲۰۲۱). جدیدترین توافق و اسناد بین‌المللی توسعه است. به نظر می‌رسد ورزش می‌تواند نقش قابل توجه و مستقیمی در دستیابی به برخی اهداف توسعه پایدار داشته باشد. البته انسجام و همپوشانی نزدیک این اهداف است به گونه‌ای که جداسازی این اهداف را مشکل می‌سازد. دستیابی به این اهداف مشروط بر این است که این اهداف در گفتمانی معنادار و با گروه‌هایی پذیرنده و در همکاری مستقیم با سیاست‌های کلان، مورد استفاده قرار گیرد (هژبری و همکاران، ۱۳۹۸).

راهبردهای ورزشی برای توسعه ورزش همگانی بانوان در کشور بسیار قدیمی و کپی برنامه قبلی تدوین شده در اوایل دهه ۸۰ است، دارای نقاط ضعف فراوان بوده و قدرت و کارایی لازم را با توجه به اسناد بالادستی سازمان ندارد (افراسیابی و خانی، ۱۳۹۹). در طول سالیان گذشته تا به امروز علی‌رغم اجرای طرح و برنامه‌های مختلف و اقدامات ارزشمند انجام شده در حوزه ورزش همگانی بانوان توسط دولت و بخش خصوصی، به دلیل نداشتن نیروی انسانی متخصص و بودجه و امکانات در حد نیاز قادر به پاسخگویی باکیفیت به نیازهای جسمی و حرکتی بانوان و در نهایت تقویت سواد حرکتی خیل عظیم و مشتاق و فعالیت‌های ورزشی در گستره کشور پهناورمان ایران اسلامی نبوده است (خوشدل و همکاران، ۱۳۹۸).

با توجه به اهمیت نقش ورزش در شادی و نشاط جامعه و اینکه در قانون اساسی به آن اشاره شده و در این زمینه برای نهادهای مختلف وظایفی تشریح شده که بایستی به آن عمل کنند، اما عملکرد نشان می‌دهد استفاده بهینه‌ای از منابع سرمایه‌ای موجود کشور به عمل نیامده و توزیع غیر صحیح تجهیزات و امکانات با توجه به جمعیت هر منطقه و همچنین کمبود و ناکافی بودن منابع مالی برای ایجاد اماکن ورزشی مناسب برای هر منطقه، و در کنار آن مشکلات اجرایی سازمان تربیت‌بدنی و دیگر نهادها در توزیع امکانات و کمبود تبلیغات رسانه‌ای دارای اهمیت بسزایی در ناکارآمدی وضعیت موجود است. در کنار آن ضعف اقتصادی مردم برای تهیه وسایل اولیه ورزشی و مشکلات اقتصادی و اجتماعی که سبب کاهش فعالیت ورزشی و خمودگی در افراد گردیده است (عصاره دزفولی، ۱۳۹۷). زنان به دلیل شرایط فیزیولوژیک

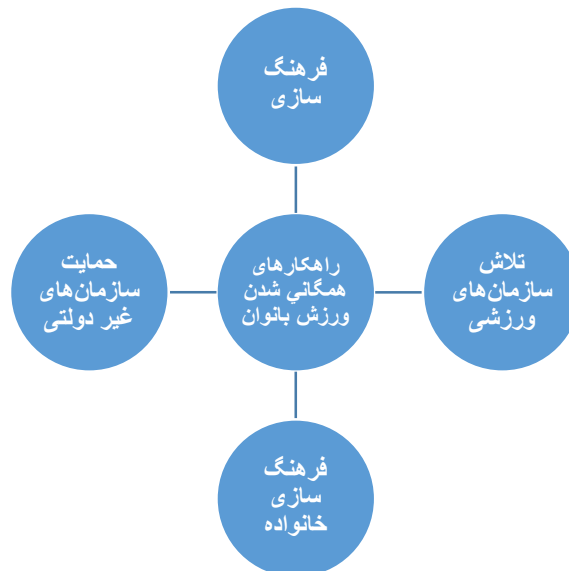
۱ . Michael J. Hoekmana NicoSchulenkorf b JonWelty Peacheyc

۲ . C. B. Rajeshab Sakeer Hussainb Nafih Cherappurathb

در دوره‌های مختلف زندگی، نیازهای جسمی در ارتباط با تولیدمثل و عوارض ناشی از آن در معرض آسیب بیشتری نسبت به مردان هستند (گلشیری، ۱۳۹۰).

راهبردهای مؤثر که در کشورهای مبنای ورزش (انگلستان، استرالیا، آفریقای جنوبی و کانادا) به سهم ورزش زنان از منابع مختلف فدراسیون‌های ورزشی مختلف تأکید شده‌است. لذا با توجه به عقب‌ماندگی‌های موجود در گذشته، استانداردسازی اماکن و فضاهای ورزشی کشور با تأکید بر استانداردهای بین‌المللی، گسترش تعامل سازمان‌یافته و اثربخش بین نهادهای داخلی جهت جلوگیری از موازی کاری و استفاده از دیدگاه متخصصان و کارشناسان مدیریت ورزش و استفاده از مکانیک‌های بخش خصوصی مهم‌ترین اثرات توسعه ورزش همگانی بانوان را شامل می‌شود، همچنین امروزه با حضور قشر عظیمی از خانم‌ها در دانشگاه‌ها و کسب تخصص در زمینه‌های مختلف دانش بشری، نیروی متخصص تربیت‌شده و آماده و مشغول کار و فعالیت است که نظیر چنین وضعی تاکنون در کشور ما ایران بی‌سابقه بوده‌است. کارمندی که ساعت‌ها پشت میز بنشیند به درجاتی از بی‌حرکی مبتلا هستند. از سوی دیگر، گسترش ادارات باعث شده بسیاری از متصدیان مشاغل اداری، کاملاً بی‌تحرك باشند و این معضل به حدی جدی است که کارشناسان به کارمندان توصیه می‌کنند وسایل کارشان و حتی تلفن راکمی دورتر قرار دهند، تا دست‌کم مجبور باشند برای برداشتن وسایل کمی جابه‌جا شوند. از این جهت در مقاله حاضر، زنان کارمند مشهود انتخاب شدند تا از نظر آنان و همچنین اساتید و متخصصین علوم ورزشی به بررسی راهکارهای همگانی شدن ورزش بپردازیم.

برنامه ریزی برای بازسازی ورزش بانوان شاغل را می‌توان تلاش منظم و سازمان یافته در جهت اتخاذ تصمیم و مبادرت به اقدامات نوین تعریف نمود که موجب تحول یک سازمان می‌شود در حقیقت فرایندی است در جهت تجهیز منابع سازمان و وحدت بخشیدن به تلاشهای آن برای نیل به اهداف و رسالت بلند مدت با توجه به امکانات و محدودیت‌های درونی و بیرونی می‌باشد. از طرفی فرایند بررسی موقعیت فعلی و مسیر آینده سازمان و یا جامعه، تنظیم اهداف، تدوین یک استراتژی برای آن اهداف و اندازه گیری نتایج می‌باشد. لذا بر اساس آنچه که محققین قبلی اظهار داشتند و عوامل متفاوتی را مطرح کردند، مدل مفهومی اولیه این پژوهش به شکل زیر قابل ارائه است. اما برای تدوین طرح تحقیق، هر پژوهشگری نیازمند مدل مفهومی از قبل شناخته شده‌ای به عنوان پیش فرض نیاز است تا بر اساس آن ضمن شناسایی متغیرهای اصلی و موارد جدید، مدل بهتری تهیه و روابط تبیین شود.

شکل ۱. مدل پیشنهادی راهکارهای همگانی شدن ورزش بانوان

پیشینه تحقیق

سلطانی و رستم پور (۱۳۹۸)، در نتایج خود دریافتند که، راهکارهایی ازجمله: رسانه‌های جمعی، سازمان‌ها و نهادهای ورزشی، مسئولان و برنامه ریزان ورزشی و مسائل فرهنگی نقش بسزای در توسعه مشارکت مردم به ورزش همگانی دارند.

بر اساس نتایج تحقیق رشید لمیر و همکاران (۱۳۹۲)، مشخص شده که برنامه‌های راهبردی کشور در حوزه ورزش همگانی بسیار قدیمی و اکثر آنها قابلیت اجرایی ندارد. متأسفانه در شرایط جاری مشاهده می‌شود که راهبرد ورزشی برای توسعه ورزش همگانی در کشور بسیار قدیمی و کپی برنامه قبلی تدوین شده در اوایل دهه ۸۰ است، دارای نقاط ضعف فراوان بوده و قدرت و کارایی لازم را با توجه به اسناد بالادستی سازمان ندارد (افراسیابی و خانی، ۱۳۹۹). در تحقیقات گذشته، ادل (۲۰۲۰)، نتیجه گرفت که کمبود دانش بانوان نسبت به فعالیتهای حرکتی بر میزان مشارکت در ورزش همگانی مؤثر است. راجش و همکاران (۲۰۲۱)، نتیجه گرفتند که تأثیر ورزش و فعالیت بدنی بر وضعیت اقتصادی-اجتماعی و هوش هیجانی زنان هندی زیاد است و زنانی که بطور مستمر هفته‌ای ۳ روز و بیشتر به ورزش همگانی می‌پردازند هوش هیجانی و وضعیت اقتصادی-اجتماعی بالاتری دارند.

کتبی (۱۳۹۸) موانع به ترتیب اولویت شامل: موانع اقلیمی، موانع خانوادگی، زمانی، موانع فرهنگی اجتماعی، موانع تبلیغاتی، موانع فردی، موانع فنی، موانع اقتصادی و موانع تجهیزات و امکانات بوده‌است.

همچنین کم توجهی مدیران و مسئولان به کارکردهای ورزش همگانی سبب پیچیده شدن شرایط موجود شده است.

ریحانی و انتشاری (۱۳۹۸) نتیجه گرفتند که از دیدگاه بانوان استان گیلان عوامل اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، آموزشی و مدیریتی تأثیرات متفاوتی بر توسعه ورزش‌های همگانی دارند. از این رو لازم است که تأثیر هر یک از عوامل به صورت مجزا بررسی شده، تا بتوان به بهترین نحو ورزش‌های همگانی بانوان را توسعه داد.

روش‌شناسی

با توجه به موضوع پژوهش که، ارائه مدل و تبیین راهکارهای همگانی شدن ورزش بانوان، از دیدگاه اساتید علوم ورزشی و بانوان کارمند شهر مشهد است، این تحقیق از روش تحلیل محتوا بررسی خواهد شد. لذا روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در مراحل مختلف متفاوت است.

الف) جمع‌آوری اطلاعات و شناخت عوامل: در فاز شناخت و مطالعه مقالات و کتاب‌ها مرتبط و مصاحبه با افراد خبره، در ادامه با توجه به سؤال بالا، نیاز به انتخاب معیاری مشخص جهت شمول و یا عدم شمول مقالات و کارهای انجام‌شده است تا از آن طریق نسبت به شکل‌گیری خوب تحقیق اطمینان حاصل شود. این معیارها از آن جهت ضروری هستند که به‌عنوان پلایه‌هایی موجب حذف اطلاعات نادرست و نامربوط به پژوهش می‌گردد. به این منظور برای اینکه مطالعه‌ای در مرور نظامند این پژوهش در نظر گرفته شود، می‌بایست اولاً یک مقاله علمی چاپ‌شده در یک مجله و ژورنال دانشگاهی که دارای داور علمی است، باشد بعلاوه اینکه بایستی بین سال ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۱ و ۱۳۹۶ الی ۱۴۰۰ منتشر شده باشد. مضافاً اینکه بایستی مورد توجه قرار گرفته باشد خواه در یک روش عملیاتی و خواه به‌صورت مفهومی بر روی اهداف پژوهش (مطالعه) اثر داشته باشد و از آنجایی که مفاهیم و ایده‌ها در مدیریت بسیار سریع پیشرفت و توسعه می‌یابد به همین علت مقالات از چهارده سال قدیمی‌تر مناسب تشخیص داده نمی‌شود چراکه می‌تواند سبب ایجاد مشکل و تحریف نتایج شود. البته لازم به ذکر است که علاوه بر مقالات انتخاب‌شده بر اساس معیارهای فوق، برخی از مقالات که در ژورنال‌های با رتبه پائین‌تر و حتی مقالات ارائه‌شده در کنفرانس‌ها نیز، مورد توجه قرار گرفته است تا از این طریق دسترسی جامع‌تری به ادبیات مرتبط با این حوزه داشته باشیم.

جستجوی مقالات در پایگاه‌های داده‌های اطلاعاتی^۱ انجام پذیرفته است. در مرحله جستجوی مقالات به‌کارگیری استراتژی مناسب جستجو ضروری است تا نوشته‌های بالقوه برای مرور ادبیات شناسایی شود. در ادامه فاز شناخت جهت تکمیل اطلاعات و غنای مبانی نظری و همچنین توجه به شرایط از طریق تشکیل جلسات مصاحبه عمیق با خبرگان و صاحب‌نظران اقدام شد. در تحقیقات کیفی مصاحبه جامع یا

۱. Emeraldinsight, Scencedirect, Springer , Google Scholar

گفتگوی هدف‌دار یکی از روش‌های شناخته‌شده‌است که برای جمع‌آوری داده‌ها به‌صورت فزاینده‌ای مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ب) فاز طراحی مدل: در این فاز هدف تعیین کدهای محتوایی و درنهایت تعیین ارتباط بین آن‌ها است. **ج) فاز ارزیابی:** در مرحله دوم با استفاده از داده‌های جمع‌آوری‌شده از مصاحبه‌ها و سایر داده‌های موجود، و همچنین با استفاده از ابزارهایی نظیر پرسشنامه به جمع‌آوری اطلاعات کمی در مورد پدیده مورد مطالعه اقدام می‌شود. در این مرحله با استفاده از فنون آماری اطلاعات گردآوری‌شده مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و مدل نهایی تحقیق با استفاده از روش‌های آماری همچون مدل معادلات ساختاری و تحلیل مسیر آزمون می‌شود. برای این منظور از مدل‌سازی معادلات ساختاری مبتنی بر حداقل مجزورات جزئی استفاده‌شده‌است. بعد از شناسایی مدل، به‌منظور بومی‌سازی و شناسایی سایر عوامل تأثیرگذار بر مدل، بعد از مصاحبه عمیق با ۲۰ خبره حرفه‌ای و علمی (بر اساس مطالعه و مصاحبه تهیه کرد). جامعه آماری این تحقیق شامل مطالعه برخی مقالات و کتب مربوط به موضوع و ۲۰ نفر از خبرگان (تعدادی از خبرگان دانشگاهی (اساتید گروه مدیریت تربیت‌بدنی) و متخصصان سازمان ورزش و جوانان و همچنین مدرسان و مربیان ورزش و مدیران ورزشی) و جامعه آماری کمی شامل کلیه بانوان کارمند شهر مشهد بوده‌است. با استفاده از شیوه نمونه‌گیری هدفمند تعداد ۲۰ خبره به‌عنوان نمونه کیفی و ۳۸۴ نفر به‌عنوان کمی انتخاب شدند. جهت استخراج عناصر و گروه‌بندی آن‌ها از روش تحلیل محتوی استفاده گردید. درنهایت مدل پیشنهادی با استفاده از معادلات ساختاری مبتنی بر رویکرد حداقل مربعات جزئی مورد آزمون و سنجش قرار گرفت.

یافته‌ها

جهت تدوین مدل راهکارهای همگانی شدن ورزش بانوان، از دیدگاه اساتید علوم ورزشی و بانوان کارمند شهر مشهد در راستای دستیابی به اهداف تحقیق از طریق مرور نظامند تعداد ۴۵ مقاله (صرفاً مقالات جدید از ۲۰۱۸ الی ۲۰۲۱ و ۱۳۹۶ الی ۱۴۰۰) شناسایی و از ۲۰ نفر خبره (معیارهای انتخاب خبرگان عبارت بود از تسلط نظری، تجربه عملی و توانایی مشارکت در پژوهش) هم مصاحبه نیمه ساختاریافته گردید که پس از بررسی و از طریق روش تحلیل محتوا، که در ادبیات نظری بیان‌شده‌است شناسایی گردید. در این مرحله به‌منظور تکمیل و بومی‌سازی، از طریق مصاحبه با خبرگان مورد مطالعه و سپس تحلیل محتوای مطالب بیان‌شده در طول مصاحبه‌ها سایر عناصر تأثیرگذار در شکل‌دهی ارائه مدل راهکارهای همگانی شدن ورزش بانوان، از دیدگاه اساتید علوم ورزشی و بانوان کارمند شهر مشهد حاصل شد.

جدول ۱: کدهای باز به دست آمده در خصوص راهکارهای همگانی شدن ورزش بانوان، از دیدگاه اساتید علوم ورزشی و بانوان کارمند شهر مشهد (تلفیق نظر خبرگان و مقالات)

کد محوری	متن مقاله (کدباز)	محققان قبلی	خبرگان
فرهنگ‌سازی	امکان حضور گسترده بانوان از همه طبقات در برنامه‌های ورزش همگانی	نوذری و همکاران (۱۳۹۹)، ووگن (۲۰۱۴)	۲۰-۱۳-۸-۵-۴-۲
	پایه‌گذاری ورزش همگانی در مدارس	چراغ بیرجندی و همکاران (۱۳۹۸)، مایکل و همکاران (۲۰۱۹)	۱۷-۱۶-۱۴-۸-۷
	برقراری ارتباط مؤثر با مراکز ورزش همگانی دنیا	ووگن (۲۰۱۴)	۲۰-۱۸-۱۳-۱۱-۱۰
	ایجاد انگیزه اجتماعی برای حضور بانوان در فعالیت‌های ورزشی	ادل (۲۰۲۰)، مایکل و همکاران (۲۰۱۹)	۱۷-۱۴-۱۱-۳
	توجه به بالا بردن مشارکت ورزش بانوان در شهرهای مذهبی مثل مشهد و قم		۱۵-۱۲-۱۱-۱۰
	مقابله با فقر حرکتی جامعه	راجش و همکاران (۲۰۲۱)	۱۸-۱۶-۱۵-۸-۲
	جلب حمایت اقشار و نهادهای مختلف برای ایجاد انگیزه ورزشی در مردم	نوذری و همکاران (۱۳۹۹)	۱۶-۱۲-۸-۴
	افزایش سواد ورزشی بانوان نسبت به فعالیت‌های ورزشی	مگان و همکاران (۲۰۱۹)	۱۳-۱۰-۷-۵-۴
	ایجاد تسهیلات ارزان قیمت برای جذب بانوان به فعالیت‌های ورزشی	شعبانی و عشرتی (۱۳۹۹)	۲۰-۱۶-۱۳-۵-۱
	برگزاری برنامه‌های ورزش همگانی جمعی به مناسبت‌های مختلف	مایکل و همکاران (۲۰۱۹)	۱۸-۱۴-۵-۱
تلاش سازمان‌های ورزشی	استفاده از خط‌مشی فعالیت‌های ورزش همگانی سایر کشورها	اسوریکار و مایر (۲۰۱۳)	۷-۵-۳-۲
	مدیریت واحد ورزش همگانی در استان‌های مختلف با توجه به فرهنگ غالب	چراغ بیرجندی و همکاران (۱۳۹۸)	۲۰-۱۷-۱۴-۸-۴
	ایجاد انگیزه‌های لازم برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش همگانی	مایکل و همکاران (۲۰۱۹)	۱۶-۱۲-۱۰-۹

۱۸-۱۵-۱۱-۳	صفایی و همکاران (۱۳۹۸)، مایکل و همکاران (۲۰۱۹)	تدوین برنامه‌های عملیاتی قابل اجرا برای رشد و گسترش ورزش‌های همگانی بانوان	
۱۳-۸-۳		تصویب قانون فعالیت‌های ورزش همگانی کشوری در مجلس شورای اسلامی	
۱۹-۱۷-۱۰-۹-۲	نوذری و همکاران (۱۳۹۹)	ارتقا مستمر تجهیزات و زیرساخت‌ها در اماکن عمومی برای ورزش همگانی	
۱۴-۸-۵	چراغ بیرجندی و همکاران (۱۳۹۸)	رشد و گسترش زیرساخت‌ها برای حمایت از فضاهای ورزشی	
۱۶-۱۰-۳	راجش و همکاران (۲۰۲۱)	ارتقا دانش‌های مربوط به ورزش همگانی در مدیران مربوطه	
۱۵-۱۱-۸-۱	نکو و ایما (۲۰۲۰)، مایکل و همکاران (۲۰۱۹)	اختصاص فضای ورزشی مناسب جهت کارمندان ادارات و ساکنین آپارتمانها در پروانه صادره به وسیله شهرداری‌ها	
۱۸-۱۳-۵-۴	نوذری و همکاران (۱۳۹۹)	استفاده از افراد متخصص و باتجربه برای آگاه‌سازی عمومی نسبت به ورزش همگانی	
۱۹-۱۴-۱۲	صفایی و همکاران (۱۳۹۸)	ارتقا سطح فرهنگی خانواده‌ها نسبت به مشارکت در ورزش همگانی برای ارتقا سلامتی	فرهنگ‌سازی خانواده
	مایکل و همکاران (۲۰۱۹)، باقری مفرد و همکاران (۱۳۹۸)	استفاده از فناوری‌های روزآمد برای آموزش عمومی ورزش همگانی	
۱۳-۱۱-۵	نکو و ایما (۲۰۲۰)	گسترش فضاهای فرهنگی و ورزشی توسط شهرداری‌ها برای توسعه ورزش همگانی	حمایت سازمان‌های غیردولتی
۱۷-۱۲-۸-۱	مایکل و همکاران (۲۰۱۹)	برنامه‌ریزی برای پاسخ به نیاز حرکتی روزمره و تشکیل گروه‌های مرجع (قضات، وکلا، معلمین، روحانیون و اساتید دانشگاه) برای تشویق بانوان به ورزش	

انتصاب و انتخاب مدیرانی که انگیزه همگانی شدن ورزش را داشته باشند	مگان و همکاران (۲۰۱۹)، علی محمدی و همکاران (۱۳۹۷)	۱۶-۱۰-۹-۴	
برنامه‌ریزی برای شرکت در برنامه‌های ورزش همگانی صبحگاهی، عصرگاهی و شامگاهی مردم	علی محمدی و همکاران (۱۳۹۷)		
تسهیل در صدور مجوز به وسیله ارگان‌های ذی‌ربط برای احداث اماکن ورزشی بخش خصوصی در ورزش همگانی	سیاحی و همکاران (۱۳۹۹)	۱۸-۱۱-۳	حمایت مدیریتی ادارات
تعیین هزینه‌های مربوط به ورزش‌های همگانی از طریق دولت و مردم		۱۵-۸-۵	
ارائه تسهیلات مورد نیاز برای حضور اقشار کم‌درآمد در ورزش همگانی		۱۴-۱۶-۱۷	
نهادینه شدن معیار ارزشیابی وزارت ورزش بر اساس تعداد شرکت‌کنندگان در ورزش همگانی	پنگ و یوچن (۲۰۲۰)	۱۲-۱	
استفاده مستمر، علمی و فرهنگی به وسیله کلیه رسانه‌ها جهت ایجاد انگیزه همگانی شدن ورزش در بین مدیران و مردم	چراغ بیرجندی و همکاران (۱۳۹۸)، باقری مفرد و همکاران (۱۳۹۸)	۱۷-۱۰-۳	
استفاده از بازی‌های بومی و محلی جهت ایجاد انگیزه ورزش بال‌اخص در روستاها	پنگ و یوچن (۲۰۲۰)، علی محمدی و همکاران (۱۳۹۷)	۱۵-۱۳-۸-۲	سایر راهکارها
تشویق حامیان ورزش همگانی به وسیله دولت، مجلس و مردم	باقری مفرد و همکاران (۱۳۹۸)، اردکانی و حیدری (۱۳۹۸)	۱۸-۱۵-۱۱	
تشویق خیرین به احداث و وقف اماکن ورزشی ویژه بانوان	سیاحی و همکاران (۱۳۹۹)، شعبانی و عشرتی (۱۳۹۹)	۲۰-۱۸-۱۰-۸-۳	

همان‌طور که از جدول بالا ملاحظه می‌گردد، از نظر خبرگان از بین ۳۴ راهکار از قبل مشخص شده، همه شاخصه‌ها قابل قبول شدند. برای تعیین روایی این پرسشنامه از تحلیل محتوی استفاده شد، پس از گرفتن پاسخ افراد گزینه‌های بی‌اهمیت تا متوسط کد صفر و بااهمیت و بسیار بااهمیت کد یک داده شد.

اولین گام در تعیین روایی آزمون، بررسی روایی محتوایی است. روایی محتوایی به تحلیل منطقی محتوای یک آزمون بستگی داشته و تعیین آن بر اساس قضاوت ذهنی و فردی است. در این روش سؤال‌های آزمون در اختیار متخصصان یا برخی از آزمودنی‌ها گذاشته می‌شود و از آن‌ها می‌خواهند که مشخص کنند آیا سؤال‌های آزمون صفت مورد نظر را اندازه‌گیری می‌کند یا خیر و این که آیا سؤال‌ها کل محتوای آزمون را در برمی‌گیرد یا خیر. در صورتی که بین افراد مختلف در زمینه روایی آزمون توافق وجود داشته باشد، آن آزمون دارای روایی محتوایی است.

جدول ۲: مقدار CVR قابل قبول بر اساس تعداد متخصصین نمره گذار به کدهای به‌دست آمده در خصوص راهکارهای همگانی شدن ورزش بانوان، از دیدگاه اساتید علوم ورزشی و بانوان کارمند شهر مشهد در تحقیق بر اساس نظرسنجی مجدد از خبرگان

شناسه	کدباز	بااهمیت کد یک	بی‌اهمیت کد صفر	نتیجه CVR
R1	امکان حضور گسترده بانوان از همه طبقات در برنامه‌های ورزش همگانی	۱۸	۲	۰٫۸
R2	پایه‌گذاری ورزش همگانی در مدارس	۱۸	۲	۰٫۸
R3	برقراری ارتباط مؤثر با مراکز ورزش همگانی دنیا	۱۹	۱	۰٫۹
R4	ایجاد انگیزه اجتماعی برای حضور بانوان در فعالیت‌های ورزشی	۱۷	۳	۰٫۷
R5	توجه به بالا بردن مشارکت ورزش بانوان در شهرهای مذهبی مثل مشهد و قم	۱۹	۱	۰٫۹
R6	مقابله با فقر حرکتی جامعه	۱۸	۲	۰٫۸
R7	جلب حمایت اقشار و نهادهای مختلف برای ایجاد انگیزه ورزشی در مردم	۲۰	۰	۱
R8	افزایش سواد ورزشی بانوان نسبت به فعالیت‌های ورزشی	۱۷	۳	۰٫۷
R9	ایجاد تسهیلات ارزان قیمت برای جذب بانوان به فعالیت‌های ورزشی	۱۸	۲	۰٫۸
R10	برگزاری برنامه‌های ورزش همگانی جمعی به مناسبت‌های مختلف	۱۹	۱	۰٫۹
R11	استفاده از خطمشی فعالیت‌های ورزش همگانی سایر کشورها	۱۵	۵	۰٫۵
R12	مدیریت واحد ورزش همگانی در استان‌های مختلف با توجه به فرهنگ غالب	۱۶	۴	۰٫۶
R13	ایجاد انگیزه‌های لازم برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش همگانی	۱۶	۴	۰٫۶
R14	تدوین برنامه‌های عملیاتی قابل اجرا برای رشد و گسترش ورزش‌های همگانی بانوان	۱۸	۲	۰٫۸

۰,۹	۱	۱۹	تصویب قانون فعالیت‌های ورزش همگانی کشوری در مجلس شورای اسلامی	R15
۰,۸	۲	۱۸	ارتقا مستمر تجهیزات و زیرساخت‌ها در اماکن عمومی برای ورزش همگانی	R16
۰,۹	۱	۱۹	رشد و گسترش زیرساخت‌ها برای حمایت از فضاهای ورزشی	R17
۰,۸	۲	۱۸	ارتقا دانش‌های مربوط به ورزش همگانی در مدیران مربوطه	R18
۰,۷	۳	۱۷	اختصاص فضای ورزشی مناسب جهت کارمندان ادارات و ساکنین آپارتمانها در پروانه صادره به وسیله شهرداری‌ها	R19
۰,۸	۲	۱۸	استفاده از افراد متخصص و باتجربه برای آگاه‌سازی عمومی نسبت به ورزش همگانی	R20
۱	۰	۲۰	ارتقا سطح فرهنگی خانواده‌ها نسبت به مشارکت در ورزش همگانی برای ارتقا سلامتی	R21
۱	۰	۲۰	استفاده از فناوری‌های روزآمد برای آموزش عمومی ورزش همگانی	R22
۱	۰	۲۰	گسترش فضاهای فرهنگی و ورزشی توسط شهرداری‌ها برای توسعه ورزش همگانی	R23
۱	۰	۲۰	برنامه‌ریزی برای پاسخ به نیاز حرکتی روزمره و تشکیل گروه‌های مرجع(قضات، وکلا، معلمان، روحانیون و اساتید دانشگاه) برای تشویق بانوان به ورزش	R24
۱	۰	۲۰	انتصاب و انتخاب مدیرانی که انگیزه همگانی شدن ورزش را داشته باشند	R25
۱	۰	۲۰	برنامه‌ریزی برای شرکت در برنامه‌های ورزش همگانی صبحگاهی، عصرگاهی و شامگاهی مردم	R26
۱	۰	۲۰	تسهیل در صدور مجوز به وسیله ارگان‌های ذی‌ربط برای احداث اماکن ورزشی بخش خصوصی در ورزش همگانی	R27
۱	۰	۲۰	تعیین هزینه‌های مربوط به ورزش‌های همگانی از طریق دولت و مردم	R28
۱	۰	۲۰	ارائه تسهیلات مورد نیاز برای حضور اقشار کم‌درآمد در ورزش همگانی	R29
۰,۷	۳	۱۷	نهادینه شدن معیار ارزشیابی وزارت ورزش بر اساس تعداد شرکت‌کنندگان در ورزش همگانی	R30
۰,۸	۲	۱۸	استفاده مستمر، علمی و فرهنگی به وسیله کلیه رسانه‌ها جهت ایجاد انگیزه همگانی شدن ورزش در بین مدیران و مردم	R31
۰,۹	۱	۱۹	استفاده از بازی‌های بومی و محلی جهت ایجاد انگیزه ورزشی بالأخص در روستاها	R32
۰,۷	۳	۱۷	تشویق حامیان ورزش همگانی به وسیله دولت، مجلس و مردم	R33
۰,۹	۱	۱۹	تشویق خیرین به احداث و وقف اماکن ورزشی ویژه بانوان	R34

در این قسمت لازم است که مدل، مورد ارزیابی قرار گیرد، که آیا عوامل و ابعاد شناسایی شده از روایی مناسب برخوردار است یا خیر؟ از این رو پرسشنامه‌ای تهیه و به افراد جامعه آماری کمی که همان بانوان خانم کارمند هستند، داده شد و از آن‌ها خواسته شد، تا موافقت خود را با هر یک از سؤالات با استفاده از گزینه‌های کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم ابراز کنند. همچنین در خصوص هر سؤال مشخص کنند که هر یک از عوامل در حال حاضر در چه وضعیتی قرار دارد. اطلاعات پس از جمع‌آوری و انتقال به نرم‌افزار لیزرل، توسط محقق روایی اکتشاف و تأیید شد، در این قسمت به بررسی نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل آماری اطلاعات جمع‌آوری شده می‌پردازیم. برازش آزمون مدل‌سازی معادلات ساختاری واریانس محور یا همان روش حداقل مربعات به شرح زیر است. در این روش بیشتر توجه بر روی برآورد مجموعه‌ای از پارامترهای مدل بوده و هدف در واقع کم کردن تفاوت میان ماتریس کواریانس مدل نظری و ماتریس کواریانس مقادیر برآورد آمده است.

جدول ۳: شاخص‌های ارزیابی اعتبار و پایایی خصوص موانع و راهکارهای

همگانی شدن ورزش بانوان، از دیدگاه اساتید علوم ورزشی و بانوان کارمند شهر مشهد

کد انتخابی	کد محوری	اعتبار همگرا	واگرا (پایایی)	پایایی ترکیبی
		AVE	آلفای کرونباخ	
راهکارهای همگانی شدن ورزش بانوان	فرهنگ‌سازی	۰/۷۹۷۵	۰/۹۲۲۳	۰/۸۸۳۴
	تلاش سازمان‌های ورزشی	۰/۷۹۷۵	۰/۹۲۲۳	۰/۸۸۳۴
	فرهنگ‌سازی خانواده	۰/۹۲۰۹	۰/۹۶۳۶	۰/۹۱۶۸
	حمایت سازمان‌های غیردولتی	۰/۷۵۸۸	۰/۷۰۵۴	۰/۷۸۲۰
	حمایت مدیریتی ادارات	۰/۷۷۱۳	۰/۸۳۱۰	۰/۷۹۳۶
	سایر راهکارها	۰/۷۰۰۸	۰/۸۹۴۰	۰/۸۶۵۵

تحلیل فاز طراحی مدل

گام اول: تعیین متغیرها و عناصر تشکیل‌دهنده؛ در ادبیات و انجام مصاحبه با خبرگان ۳۴ عنصر در قالب ۶ بعد شناسایی گردید،

ماتریس خود تعاملی ساختاری^۱

این ماتریس توسط ۲۰ خبره و متخصص دانشگاهی و تکمیل شده است. خبرگان بر اساس رابطه مفهومی "منجر به" و با استفاده از علائم زیر ماتریس‌ها را تکمیل نمودند.

V: یعنی i منجر به j می‌شود.

X: برای نشان دادن تأثیر دوطرفه (بعد j به i و i به j).

A: یعنی i منجر به i می‌شود.

۱. Structural Self-Interaction Matrix

O: برای نشان دادن عدم وجود رابطه بین دو بعد سپس پاسخ‌های مشترکی که از بیشترین فراوانی برخوردار بود، انتخاب شد. چرا که منطق مدل‌سازی ساختاری تفسیری منطبق بر روش‌های ناپارامتریک است و بر مبنای مد در فراوانی‌ها عمل می‌کند. در نهایت ماتریس خودتعاملی ساختاری به صورت جدول ۸ حاصل گردید.

جدول ۴: ماتریس خودتعاملی ساختاری ابعاد موانع همگانی شدن ورزش بانوان، از دیدگاه اساتید علوم ورزشی و بانوان کارمند

۶	۵	۴	۳	۲	۱	
A	V	X	X	A		فرهنگ‌سازی
A	V	O	X			تلاش سازمان‌های ورزشی
X	X	X				فرهنگ‌سازی خانواده
A	X					حمایت سازمان‌های غیردولتی
X						حمایت مدیریتی ادارات
						سایر راهکارها

ماتریس دستیابی^۱

پس از سازگار نمودن، ماتریس دستیابی نهایی که در جدول ۹ ارائه شده است، حاصل می‌شود. لازم به توضیح است که اعدادی که علامت * گرفته‌اند نشان می‌دهند که در ماتریس دستیابی اولیه صفر بوده‌اند و پس از سازگاری عدد یک گرفته‌اند.

جدول ۵: ماتریس دستیابی سازگار شده ابعاد موانع همگانی شدن ورزش بانوان، از دیدگاه اساتید علوم ورزشی و بانوان کارمند

۶	۵	۴	۳	۲	۱	j	i
۰	۱	۱	۱	۰	۱		فرهنگ‌سازی
۰	۱	۰	۱	۱	۱		تلاش سازمان‌های ورزشی
۰	۰	۱	۰	۱	۱		فرهنگ‌سازی خانواده
۰	۱	۱	۱	۰	۱		حمایت سازمان‌های غیردولتی
۱	۱	۱	۰	۰	۰		حمایت مدیریتی ادارات
۱	۰	۰	۱	۱	۰		سایر راهکارها

^۱ Reachability Matrix

مرحله سوم: تعیین روابط و سطح بندی بین ابعاد

مجموعه دستیابی^۱ هر متغیر شامل متغیرهایی می شود که از طریق این متغیر می توان به آن ها رسیده مجموعه پیش نیاز^۲ شامل متغیرهایی می شود که از طریق آن ها می توان به این متغیر رسید و این کار با استفاده از ماتریس دستیابی انجام می شود. پس از تعیین مجموعه دستیابی و پیش نیاز برای هر متغیر عناصر مشترک در مجموعه دستیابی و پیش نیاز برای هر متغیر شناسایی می شوند. معیارهایی که مجموعه مشترکشان با مجموعه دستیابی شان یکی باشد، سطح اول اولویت را به خود اختصاص می دهند. پس از تعیین این متغیر یا متغیرها، آن ها را از جدول حذف کرده و با بقیه متغیرهای باقیمانده جدول بعدی را تشکیل می دهیم. در جدول دوم نیز همانند جدول اول متغیر سطح دوم را مشخص می کنیم و این کار را تا تعیین سطح همه متغیرها ادامه می دهیم. بدین ترتیب در این تحقیق طی شش مرحله سطوح شش گانه حاصل شد که به شرح جدول ۱۰ آمده است.

جدول ۶: تعیین روابط و سطوح ابعاد مدل راهکار همگانی شدن ورزش بانوان، از دیدگاه اساتید علوم ورزشی و بانوان کارمند

ابعاد	مجموعه دستیابی $R(s_i)$	مجموعه پیش نیاز $A(s_i)$	مجموعه مشترک $R(s_i) \cap A(s_i)$	سطح
فرهنگ سازی	C1-C3-C4-C5	C1-C2-C3-C4	C1-C3-C4	۱
تلاش سازمان های ورزشی	C1-C2-C3-C5	C2-C3-C6	C2-C3	۱
فرهنگ سازی خانواده	C1-C2-C3-C4	C1-C2-C4-C6	C1-C2-C4	۱
حمایت سازمان های غیردولتی	C1-C3-C4-C5	C1-C3-C4-C5		۱
حمایت مدیریتی ادارات	C4-C5-C6	C1-C2-C4-C5	C4-C5	۱
سایر راهکارها	C2-C3-C6	C5-C6	C6	۱

گام سوم: ترسیم مدل و شبکه تعاملات ابعاد مدل

پس از تعیین روابط و سطح متغیرها می توان آن ها را به شکل مدلی ترسیم کرد. به همین منظور ابتدا متغیرها برحسب سطح آن ها از بالا به پایین تنظیم می شوند و با استفاده از سطح بندی انجام شده دیاگرامی^۳ با عنوان مدل راهکار همگانی شدن ورزش بانوان، از دیدگاه اساتید علوم ورزشی و بانوان کارمند ترسیم می شود. بدین صورت که معیار که به عنوان سطح اول شناخته شده اند در اولین سطح دیاگرام

۱. Reachability set

۲. Antecedent set

۳. Diagraph

قرار می‌گیرند و به همین ترتیب سایر معیارها در سطوح دیگر دیاگرام قرار می‌گیرند. با توجه به مدل به‌دست‌آمده اکنون می‌توانیم مدل مفهومی پژوهش را ارائه نمائی‌ام. مدل راهکار همگانی شدن ورزش بانوان، از دیدگاه اساتید علوم ورزشی و بانوان کارمند بر اساس مدل فوق و یافته‌های حاصل از مرحله تحلیل محتوا است که بر آن اساس می‌توان هر یک از متغیرهای مکنون (ابعاد) را به همراه متغیرهای مشاهده‌پذیر (کدها) را در قالب یک مدل یکپارچه ارائه نمود.

ترسیم و آزمون مدل

الگوی مدل جامع بر اساس مدل راهکارهای همگانی شدن ورزش بانوان و یافته‌های حاصل از مرحله تحلیل محتواست که بر آن اساس می‌توان هر یک از متغیرهای مکنون (ابعاد) را به همراه متغیرهای مشاهده‌پذیر (کدها) را در قالب یک مدل ترسیم ارائه نمود. همانطور که از عوامل به دست آمده در بخش قبلی مشخص است، مدل نهایی نسبت به پیش‌بینی اولیه دارای دو تفاوت عمده است، اول مؤلفه حمایت مدیریت ادارات و دوم سایر که به بحث انتصاب مدیران کارآمد و همچنین علمی شدن مقوله ورزش بانوان را شامل می‌شود، الگوی مدل جامع بر اساس مدل فوق و یافته‌های حاصل از مرحله تحلیل محتواست که بر آن اساس می‌توان هر یک از متغیرهای مکنون (ابعاد) را به همراه متغیرهای مشاهده‌پذیر (کدها) را در قالب یک مدل ترسیم و مدل راهکارهای همگانی شدن ورزش بانوان ارائه نمود.

شکل ۲. مدل مفهومی راهکارهای همگانی شدن ورزش بانوان

در شکل بالا مدل راهکار همگانی شدن ورزش بانوان شناسایی شدند. برای رفع مشکلات توجه به راهبردهای سازمانی که شامل تدوین برنامه استراتژیک برای ورزش بانوان در سازمان ورزش و استفاده از

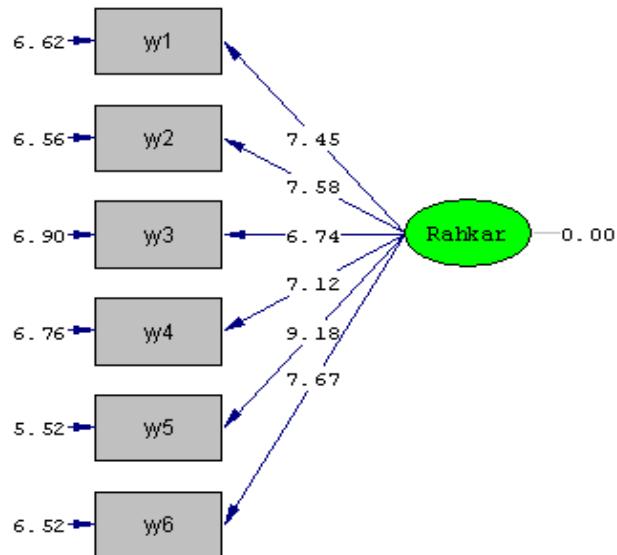
ابزارهای کنترلی و ارزیابی برای اطمینان از اثربخشی کارهای تیمی و مشارکتی در ورزش در کنار ایجاد محیط کاری توأم با اعتماد و صداقت در میان زنان برای بهبود ارتباطات شخصی و میان فردی می‌تواند زمینه پایداری را برای توسعه ورزش همگانی بانوان بخصوص در ادارات که افراد ساعات زیادی را پشت میز به یک حالت نشسته و در آینده فراهم کند. اما نوآوری در این تحقیق انتصاب و انتخاب مدیرانی که انگیزه همگانی شدن ورزش را داشته باشند و نهادینه شدن معیار ارزشیابی وزارت ورزش بر اساس تعداد شرکت کنندگان در ورزش همگانی و استفاده مستمر، علمی و فرهنگی به وسیله کلیه رسانه‌ها جهت ایجاد انگیزه همگانی شدن ورزش در بین مدیران و مردم در نهایت ارائه تسهیلات مورد نیاز برای حضور اقشار کم درآمد در ورزش همگانی از طریق تشویق خیرین از نقاط قوت این تحقیق نسبت به تحقیقات گذشته است.

در این قسمت به بررسی نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل آماری اطلاعات جمع‌آوری شده می‌پردازیم. همان‌طور که پیشتر بیان شد برای برازش آزمون مدل سازی معادلات ساختاری واریانس محور یا همان روش حداقل مربعات استفاده شد. نمودار ضرایب مدل به صورت استاندارد و مقادیر تی استیودنت در ادامه آمده است. بر اساس جدول زیر با توجه به شاخص‌های ارائه شده می‌توان گفت که مدل فوق از برازش خوبی برخوردار است که نتایج آن ذکر می‌گردد.

جدول ۷: شاخص‌های برازش مدل معادلات ساختاری راهکار همگانی شدن ورزش بانوان، از دیدگاه اساتید علوم ورزشی و بانوان کارمند

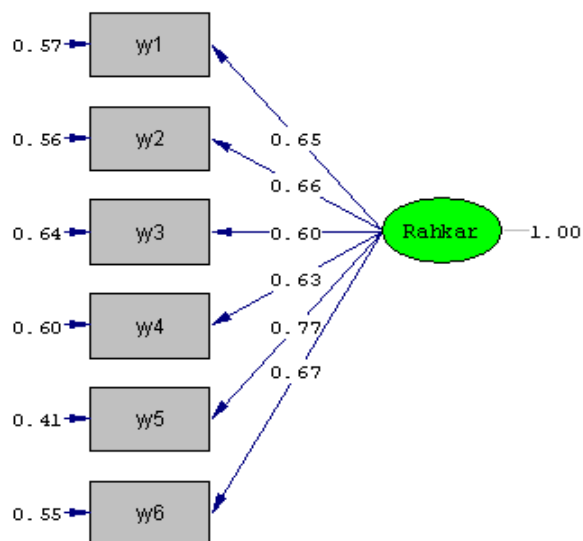
AGFI	GFI	RMSEA	P	χ^2/df
۰/۹۲	۰/۹۳	۰/۰۶	۰/۰۰۰۱	۲/۷۶

شاخص برازش χ^2/df هر چه کمتر باشد بهتر است و نباید بیشتر از ۳ باشد. با توجه به شکل و جدول این مقدار ۲/۷۶ شده است که از ۳ کمتر است و نشان می‌دهد مدل نظری با داده‌ها برازش دارد و با این داده‌ها تأیید می‌شود و پایایی لازم را داشته است. همچنین مقدار ضریب مسیر مثبت است AGFI بالاتر از ۰/۹ به عنوان مدل برازش یافته گزارش می‌شوند. GFI بالاتر از ۰/۹ نشانه برازش مناسب مدل است. RMSEA معادل ۰/۰۶ که مقدار کمتر از ۰/۰۸ برازندگی خوب مدل را نشان می‌دهد. از طرفی P-value یا سطح معنی‌داری ۰/۰۰۰۱ می‌باشد که کمتر از ۰/۰۵ است. بنابراین با اطمینان ۹۵ درصد برازندگی الگوی راهکار همگانی شدن ورزش بانوان، از دیدگاه اساتید علوم ورزشی و بانوان کارمند شهر مشهد پذیرفته می‌شود.

Chi-Square=24.84, df=9, P-value=0.003 15, RMSEA=0.06

شکل ۲: مدل ساختاری به همراه برآورد آماره‌های t ، راهکارهای همگانی شدن ورزش بانوان، از دیدگاه اساتید علوم ورزشی و بانوان کارمند شهر مشهد

Chi-Square=24.84, df=9, P-value=0.003 15, RMSEA=0.06

شکل ۳: مدل ساختاری به همراه برآورد ضرایب استاندارد راهکارهای همگانی شدن ورزش بانوان، از دیدگاه اساتید علوم ورزشی و بانوان کارمند شهر مشهد

در خصوص راهکارهای همگانی شدن ورزش بانوان، بعد فرهنگ‌سازی تأثیر دارد ($t=7/45$). بعد تلاش سازمان‌های ورزشی تأثیر دارد ($t=7/58$). بعد فرهنگ‌سازی خانواده تأثیر دارد ($t=6/74$). بعد حمایت سازمان‌های غیردولتی تأثیر دارد ($t=7/12$). بعد حمایت مدیریتی ادارات تأثیر دارد ($t=9/18$). بعد سایر راهکارها تأثیر دارد ($t=7/67$).

بحث و نتیجه‌گیری

در این پژوهش به راهکار استراتژیک برای پاسخ در خصوص موضوع تحقیق پرداخته شد. هر کدام از این عوامل خود دارای زیرمؤلفه هستند. نتایج این تحقیق نشان داد که راهکارهای مؤثری مشتمل بر ۶ مؤلفه اصلی (فرهنگ‌سازی، تلاش سازمان‌های ورزشی، فرهنگ‌سازی خانواده، حمایت سازمان‌های غیردولتی، حمایت مدیریتی ادارات) و ۳۴ زیر مؤلفه هستند. لذا بر اساس نتایج حاصل می‌توان چنین نتیجه گرفت که نتایج حاصل از این تحقیق همسو با تحقیقات گذشته است زیرا؛

۱- در خصوص مؤلفه فرهنگ‌سازی، در تحقیقات گذشته و برخی از خبرگان مصاحبه شده معتقد بودند که، امکان حضور گسترده افراد از همه طبقات در ورزش و فعالیت بدنی و توجه به مشارکت ورزش بانوان در شهرهای مذهبی مثل مشهد و قم و پرداختن به ورزش همگانی بخصوص در مدارس دخترانه و افزایش دانش بانوان نسبت به فعالیتهای حرکتی از مهمترین راهکارهای فرهنگی است. اما آنچه که به نظر می‌رسد این است که، در مناطقی از کشور بسته به شرایط فرهنگی و اجتماعی در ایران و سایر کشورها بی‌شک پارامترهای مختلفی در این امر دخیل هستند. البته نمی‌توان مسائل اجتماعی _ فرهنگی جامعه را نادیده گرفت؛ مسائلی که به نوبه خود به تغییرات نگرشی و باور آحاد جامعه منجر شده است. در سایه همین مسائل اجتماعی _ فرهنگی است که نگاه به ورزش بانوان از جایگاه ویژه‌ای برخوردار شده است. با وجود اقدامات مثبت در سالهای اخیر اما هنوز بخش زیادی از بانوان نسبت به ورزش بی‌تفاوت هستند و از ورزش استقبال خوبی نمی‌کنند. لذا شناخت عوامل این بی‌ رغبتی در سطوح مختلف، چه در سطح فردی و چه خانوادگی و چه در سطح جامعه بسیار مهم است.

۲- در خصوص مؤلفه تلاش سازمان‌های ورزشی، در تحقیقات گذشته و برخی از خبرگان مصاحبه شده معتقد بودند که، تهیه برنامه استراتژیک، روشن بودن سیاستها و جهت گیری‌های ورزش همگانی، قوانین متمرکز و نهادینه شدن سیاست‌های سازمان ورزش و فدراسیونها و اصلاح ساختارها و تغییر و تقویت عملکرد خدمات عمومی ادارات ورزشی و استفاده از افراد متخصص برای بحث در رسانه‌ها از مهمترین راهکارهای تلاش سازمان‌های ورزشی برای ارتقای ورزش بانوان در ادارات است. اما آنچه که به نظر می‌رسد این است که، پس از پیروزی انقلاب اسلامی و هزمان با دگرگون شدن همه شیوه‌های زندگی و حاکم شدن ارزشهای اصیل و ناب اسلامی در ایران، بانوان نیز از هویت معنوی و با ارزش (زن مسلمان) برخوردار گردیده‌اند. لذا لازم است که مدیران ورزشی با توجه به شرایط موجود نسبت به ساخت ورزشگاههای مخصوص، ایجاد اماکن ورزش همگانی بانوان در نقاط مختلف شهرها اهتمام داشته باشند

۳- در خصوص مؤلفه فرهنگ‌سازی خانواده، در تحقیقات گذشته روکسی (۲۰۱۸) و قدسی (۱۳۹۴) و برخی از خبرگان مصاحبه شده معتقد بودند که، حذف دیدگاه جنسیتی در ورزش بانوان و توجه فرهنگی خانواده‌ها به افزایش مشارکت ورزشی با هدف تندرستی مهمترین راهکارهای توسعه ورزش بانوان است. اما آنچه که به نظر می‌رسد این است که، رفاه خانواده به برکت وجود بانوان و طبیعت گرم او تحقق می‌یابد. و زن در خانواده نقش مهمی در انسجام و شکل‌گیری شخصیت افراد خانواده دارد. زن صرف نظر از تأثیر بر کودک، رهبر فرهنگی و الگویی برای اوست که نقش انتقال فرهنگ جامعه به وی را نیز بر عهده دارد. با شروع انقلاب صنعتی، نقش‌های سنتی زنان تا حدودی دگرگون شد، به طوری که علاوه بر فعالیت‌های مربوط به قلمرو خانه، بخش عمده‌ای از زندگی آنها مربوط به فعالیتهای قلمروی محیط اجتماعی می‌شود. در واقع در جوامعی که به شیوه سنتی اداره می‌شوند، هویت بانوان به خوبی تعریف نشده و لازم است که از طریق رسانه نسبت به بازنگری در فرآیند اقداماتی انجام شود.

۴- در خصوص مؤلفه حمایت سازمان‌های غیردولتی، در تحقیقات گذشته احمدی (۱۳۹۴) و مگان و همکاران (۲۰۱۹) و برخی از خبرگان مصاحبه شده معتقد بودند که برگزاری مسابقات خانوادگی در بین خانواده‌ها در فضای امن و فرح بخش و تشکیل گروههای حامی برای رونق ورزش همگانی بانوان مؤثر است. اما آنچه که به نظر می‌رسد این است که، بهبود رفتار مطلوب اجتماعی در افراد با تأکید بر ورزش همگانی سبب بالا رفتن عوامل انگیزشی، احساسی، اجتماعی، فردی، دانشی و فرهنگی در افراد می‌گردد. مشارکت همگانی در ورزش بایستی از طریق فرهنگ سازی از طریق رسانه‌های دیداری و شنیداری نسبت به رفع آن گامهای جدی برداشت.

۵- در خصوص مؤلفه حمایت مدیریتی ادارات، در تحقیقات گذشته عصاره دزفولی و همکاران (۱۳۹۷) و برخی از خبرگان مصاحبه شده معتقد بودند که، امکان زمینه سازی فعالیتهای سرمایه گذاری بخشهای غیردولتی و توسعه پایگاههای ورزش همگانی در فضاهای سبز شهری و بهره‌گیری از افراد با تحصیلات تربیت‌بدنی برای برنامه ریزی ورزش همگانی بایستی در اولویت کار مدیران ادارات دولتی برای ورزش بانوان باشد. اما آنچه که به نظر می‌رسد لازم است وسایل کار در اداره با محل نشستن کمی فاصله داشته باشد تا دست کم مجبور باشند برای برداشتن وسایل کمی جا به جا شوند، متأسفانه مدیران دولتی نیز به علت عدم آشنایی با ارگونومی کار توجهی به آن ندارند.

۶- در خصوص مؤلفه سایر راهکارها، در تحقیقات گذشته محمدرحینی و همکاران (۱۳۹۸)، صفایی و همکاران (۱۳۹۸) و مظلوم و نیکروان (۱۳۹۸) و برخی از خبرگان مصاحبه شده معتقد بودند که، ایجاد روحیه ورزشکاری در بین مردم از طریق رسانه و نهادهای ورزشی و توجه به بازیهای بومی و محلی از مهمترین راهکارهای توسعه ورزش همگانی بانوان است. اما آنچه که به نظر می‌رسد این است که، امروزه اهمیت استفاده از نیروهای با تحصیلات تربیت‌بدنی هم در ورزش همگانی و هم در ورزش قهرمانی به اثبات رسیده‌است و باید به این مهم توجه نمود. همچنین در خصوص تقویت انگیزه ورزش کردن در افراد فقدان

برنامه‌های مدون برای تشویق و ترغیب مردم به ورزش را جزو چالش‌های درونی ورزش همگانی برشمردند، سرمایه‌گذاری بخش دولتی، نیمه دولتی و خصوصی و حمایت مالی مقام‌های محلی شهر(شهردار و شورای شهر) بسیار مؤثر هستند.

برای رفع مشکلات توجه به راهبردهای سازمانی و تدوین برنامه استراتژیک ورزش بانوان در سازمان ورزش هر استان و استفاده از ابزارهای کنترلی و نظارتی برای اطمینان از اثربخشی مشارکت بانوان در ورزش در کنار ایجاد محیط کاری توأم با اعتماد و صداقت در میان زنان برای بهبود ارتباطات شخصی و میان فردی می‌تواند زمینه‌ساز پایداری را برای توسعه ورزش همگانی بانوان بخصوص در ادارات که افراد ساعات زیادی را پشت میز به یک حالت نشسته‌اند، فراهم کند. مهم‌ترین نقطه قوت این تحقیق نسبت به تحقیقات گذشته، توجه خاص به فرهنگ سازی ورزش همگانی استفاده از ظرفیتهای ورزشهای بومی و محلی است، که برای آن شیوه‌هایی از نسلهای قبل ایجاد و می‌توان با استفاده از این پتانسیل شرایط را بهبود بخشید. سازمان‌های مربوطه و رسانه‌های محلی به ترویج فرهنگ ورزش کردن بکوشند و همچنین یکی دیگر از نقاط قوت این تحقیق توجه به استفاده مستمر، علمی و فرهنگی به وسیله کلیه رسانه‌ها جهت ایجاد انگیزه همگانی شدن ورزش در بین مدیران و مردم از طریق بسیج عمومی است.

پیشنهاد می‌شود که، با توجه به راهکارهای شناسایی شده، (این راهکارها قبلاً نیز مورد بحث و بررسی در مقالات مختلف قرار گرفته‌اند اما مهم‌ترین نقطه قوت این مقاله نسبت به مقالات گذشته، توجه خاص به فرهنگ‌سازی ورزش همگانی با احیای ورزش‌های بومی و محلی است.) اقدامات لازم برای توجه مردم به ورزش همگانی انجام گیرد. سرزمین ما، دارای بازی‌های پر نشاط و زیبای بومی است. ورزش‌های بومی، ویژگی‌های مثبت فراوانی در خودگرد آورده‌اند؛ زیرا هم بازی و سرگرمی‌اند، هم پرورش جسم و روح و هم الهام‌بخش جوانمردی و مروت و سرانجام این که با ارزش‌های دینی و ملی سازگارترند. سازمان‌های ذیربط و رسانه‌های گروهی، باید در شناسایی و تبلیغ و ترویج این ورزش‌ها بکوشند. و همچنین یکی دیگر از نقاط قوت این تحقیق توجه به استفاده مستمر، علمی و فرهنگی به وسیله کلیه رسانه‌ها جهت ایجاد انگیزه همگانی شدن ورزش در بین مدیران و مردم از طریق بسیج عمومی است. کشور ما نمونه‌های فراوانی از بسیج همگانی را در زمینه‌های گوناگون پشت سر گذاشته و ما نتیجه ارزنده آن را بارها به چشم خود دیده‌ایم. سازمان‌هایی که طبق قانون عهده‌دار گسترش ورزش‌اند، هرگز به تنهایی راه به جایی نخواهند برد. همه باید در این زمینه با سازمان‌های مسئول مشارکت و آن‌ها را یاری کنند. افراد خیر، می‌توانند در بُعد مالی و تهیه برخی امکانات ورزشی، سازمان تربیت بدنی را یاری دهند.

در حال حاضر، بیشتر جراید و شبکه‌های مختلف صدا و سیما، بخشی از فعالیت‌های خود را به ورزش اختصاص داده‌اند، ولی تقریباً تمامی تلاش آن‌ها در انعکاس خبرهای ورزشی خلاصه می‌شود. چنانچه در کنار خبرهای ورزشی، مباحث دیگر ورزش و آثار اجتماعی و فردی آن نیز به بحث گذاشته شود، بی‌شک

تأثیری بسیار در گرایش مردم به ورزش خواهد داشت. دیدگاه‌ها و تجربه‌های ورزشکاران موفق و نمونه نیز در این زمینه بسیار مؤثر است و شور و شوقی بیشتر در جوانان و نوجوانان برمی‌انگیزد.

لذا با توجه به نتایج پیشنهاد می‌شود که، با ایجاد راهکارهای اساسی شامل، طراحی شهری و محیط کار با رویکرد گسترش ورزش همگانی، احداث اماکن ورزشی، پارک‌ها و فضاهای باز و تجهیز آن‌ها برای بانوان با وسایل ورزشی و تفریحی و حمایت مالی دولت و پرداخت یارانه، از بین بردن باورهای غلط درباره پرداختن بانوان به ورزش و تغییر نگرش رهبران دینی و مدیران دینی و مدیران ارشد کشور به ورزش بانوان و آگاه نمودن بیشتر بانوان از تأثیرات ورزش همگانی بر جسم و روان و با انتخاب دقیق مربیان آگاه و توانمند و با برخورد مناسب، انگیزه مشارکت بانوان به ورزش همگانی افزایش یابد و با توجه به گسترش روزافزون استفاده از اینترنت، می‌توان افزایش برنامه‌های آموزش ورزش را در جهت توسعه مشارکت در ورزش همگانی بانوان بیشتر مدنظر قرار داد.

منابع

- اردکانی، مجتبی و حیدری، فائزه، ۱۳۹۸، مقایسه انگیزه‌های مشارکت در فعالیت‌های ورزشی همگانی و تفریحی در بین زنان و مردان، چهارمین کنفرانس ملی پژوهش‌های کاربردی در تربیت‌بدنی، علوم ورزشی و قهرمانی، تهران،، <https://civilica.com/doc/1035287>
- افراسیابی، منا و خانی، امیرحسین، ۱۳۹۹، طراحی دهکده ورزش‌های بومی خراسان شمالی با تأکید بر مؤلفه‌های معماری پایدار، دومین کنفرانس محیط زیست، عمران، معماری و شهرسازی.
- خوشدل، هانیه و فهیم دوین، حسن و پیمانی زاد، حسین، (۱۳۹۸). تحلیل و ارزیابی تأثیر شاخص فرهنگی اجتماعی ورزش بر توسعه پایدار جامعه شهری با استفاده از روش تحلیل تم، همایش ملی تربیت‌بدنی، تغذیه و طب ورزشی، مشهد.
- سلطانی، صادق و رستم پور، مرضیه، ۱۳۹۸، راهکارهای توسعه مشارکت مردم شهرستان کهگیلویه در ورزش پلوگینگ، سومین همایش ملی راهکارهای دستیابی به توسعه پایدار در علوم ورزشی و تربیت‌بدنی ایران، تهران.
- عصاره دزفولی، محسن، علم، شهرام، ضرغامی، مهدی. (۱۳۹۷). تدوین برنامه راهبردی توسعه ورزش همگانی در شرکت ملی نفت ایران. پژوهش‌های معاصر در مدیریت ورزشی: 8(15), 45-60. doi: 10.22084/smms.2018.15491.2147
- فراهانی ابوالفضل، حسینی معصومه، مرادی راضیه (۱۳۹۶). اولویت‌بندی موانع پیش روی بانوان شاغل در انجام فعالیت‌های ورزشی استان البرز. مجله دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی: ۱۵ (۱) ۳۳-۳۴.
- قره، محمدعلی، آنت، زینب. (۱۳۹۶). شناخت نگرش دانشجویان مدیریت رسانه نسبت به انعکاس ورزش بانوان در رسانه ملی. پژوهش‌های فیزیولوژی و مدیریت در ورزش 9(1), 45-55.

گلشیری، پرستو، غلامحسین صدری، زیبا فرج زادگان، معصومه سادات صحافی، آرش نجیمی (۱۳۹۰). آیا بین عملکرد خانواده و خود مراقبتی سلامت در زنان رابطه وجود دارد؟، دوره ۲۹، شماره ۱۶۶: هفته دوم بهمن ماه ۱۳۹۰ 2253-2261

هژبری، کاظم و رمضانی نژاد، رحیم و عابدین زاده، رقیه، (۱۳۹۸)، توسعه پایدار از طریق ورزش؛ تحلیلی بر دستور کار ۲۰۳۰، سومین کنگره ملی دستاوردهای علوم ورزشی و سلامت، رشت.

Lauri, B. Pattersona Nigel Mitchellb Susan H. Backhouse (2020). Athlete perspectives on the enablers and barriers to nutritional adherence in high-performance sport, *Psychology of Sport and Exercise*, Volume 52, January 2021, 101831

Adele Pavlidis, A. (2020). Being grateful: Materialsing 'success' in women's contact sport, *Emotion, Space and Society*, Volume 35, May 2020, 100673

Lauri, B. Pattersona Nigel Mitchellb Susan H. Backhouse (2020). Athlete perspectives on the enablers and barriers to nutritional adherence in high-performance sport, *Psychology of Sport and Exercise*, Volume 52, January 2021, 101831

Michael, J. H. Nico, S. Jon, W. P. (2019). Re-engaging local youth for sustainable sport-for-development, *Sport Management Review*, Volume 22, Issue 5, November 2019, Pages 613-625.

Peng Qina YuchenLiub (2020). Sustainable development of sports resources in Shaanxi universities under the background of supply-side reform, *Sustainable Computing: Informatics and Systems*, Volum 28, December 2020, 100400

Rajesh, C. B. AbSakeer, H. Nafih, C.. (2021). Role of socio-economic status and emotional intelligence on sports attainments: A cross-sectional study with women athletes in Kerala, India, *Materials Today: Proceedings*, Volume 37, Part 2, 2021, Pages 2334-2340

Megan, S. Hazel, M. (2019). Indigenous Australian women promoting health through sport, *journal Sport Management Review*, volume 22, Issue1, Page 5-20.

فهرست منابع ترجمه شده

Adele Pavlidis, A. (2020). Being grateful: Materialsing 'success' in women's contact sport, *Emotion, Space and Society*, Volume 35, May 2020, 100673.

Afrasiabi, Mena and Khani, Amir Hassan, 1399, Design of North Khorasan Indigenous Sports Village with Emphasis on the Components of Sustainable Architecture, Second Conference on Environment, Civil Engineering, Architecture and Urban Planning (Persian).

Ardakani, Mojtaba and Heidari, Faezeh, 1398, Comparison of motivations for participation in public and recreational sports activities between men and

- women, Fourth National Conference on Applied Research in Physical Education, Sports Science and Championship, Tehran, <https://civilica.com> (Persian).
- Dezfuli extract, Mohsen, Alam, Shahram, Zarghami, Mehdi. (1397). Development of a strategic plan for the development of public sports in the National Iranian Oil Company. *Contemporary Research in Sports Management*, 8 (15), 45-60. doi: 10.22084 / smms. 2018.15491.2147 (Persian).
- Farahani Abolfazl, Hosseini Masoumeh, Moradi Razieh (1396). Prioritization of obstacles facing women working in sports activities in Alborz province. *Journal of the School of Health and the Institute of Health Research*; 15 (1): 23-34 (Persian).
- Ghareh, M., Anet, Z. (2017). Understanding Attitudes of Media Management Students towards Women's Sport reflected in National Media. *Sport Physiology & Management Investigations*, 9(1), 45-55 (Persian).
- Golshiri, Parasto, Gholam Hossein Sadri, Ziba Farajzadegan, Masoumeh Sadat Sahafi, Arash Najimi (2011). Is there a relationship between family functioning and health self-care in women ?, Volume 29, Number 166: The second week of February 2012: 2253-2261 (Persian).
- Hejbari, Kazem and Ramezani Nejad, Rahim and Abedinzadeh, Roghayeh, (1398), Sustainable development through sports; An Analysis of the Agenda 2030, Third National Congress of Sports and Health Science Achievements, Rasht (Persian).
- Khoshdel, Hanieh and Fahim Davin, Hassan and Peymanizad, Hossein, (1398). Analysis and evaluation of the impact of socio-cultural index of sport on sustainable development of urban society using theme analysis method, National Conference on Physical Education, Nutrition and Sports Medicine, Mashhad (Persian).
- Lauri, B. Pattersona Nigel Mitchellb Susan H. Backhouse (2020). Athlete perspectives on the enablers and barriers to nutritional adherence in high-performance sport, *Psychology of Sport and Exercise*, Volume 52, January 2021, 101831.
- Lauri, B. Pattersona Nigel Mitchellb Susan H. Backhouse (2020). Athlete perspectives on the enablers and barriers to nutritional adherence in high-performance sport, *Psychology of Sport and Exercise*, Volume 52, January 2021, 101831 .
- Megan, S. Hazel, M. (2019). Indigenous Australian women promoting health through sport, *journal Sport Management Review*, volume 22, Issue1, Page 5-20.

- Michael, J. H. Nico, S. Jon, W. P. (2019). Re-engaging local youth for sustainable sport-for-development, *Sport Management Review*, Volume 22, Issue 5, November 2019, Pages 613-625.
- Peng Qina YuchenLiub (2020). Sustainable development of sports resources in Shaanxi universities under the background of supply-side reform, *Sustainable Computing: Informatics and Systems*, Volum 28, December 2020, 100400
- Rajesh, C. B. AbSakeer, H. Nafih, C.. (2021). Role of socio-economic status and emotional intelligence on sports attainments: A cross-sectional study with women athletes in Kerala, India, *Materials Today: Proceedings*, Volume 37, Part 2, 2021, Pages 2334-2340
- Soltani, Sadegh and Rostampour, Marzieh, 1398, Strategies for developing the participation of the people of Kohgiluyeh in plowing, the third national conference on strategies for achieving sustainable development in sports and physical education in Iran, Tehran (Persian).

Presenting a model and explaining the solutions for popularizing women's sports, from the perspective of sports science professors and female employees in Mashhad

Fahimeh rivadeh^۱

Muhammad Ali Qara^۲

Elham Karimi Torghabeh^۳

Rahele Kardavani^۴

Abstract

The aim of this study was to present a model and explain the solutions for popularizing women's sports from the perspective of sports science professors and female employees in Mashhad. The research method was content analysis. According to the research, using library studies, 45 related articles and in-depth interviews with 20 professional and scientific experts to extract elements and group them from the method were identified as elements of obstacles and solutions for popularization of women's sports. Theme analysis was used. The output of this step was to identify 34 solutions. Convergent and divergent validity was used to determine the validity, which yielded results and coefficients above 70%. The results showed that the development of sports among women requires the improvement of social beliefs, a fair and equitable view in the staff, a sense of women's desire for sports and the implementation of motivational plans. Implementation of projects such as leisure festivals and the Joy and Health Cup should be better planned for women to increase women's interest in sports.

Keywords: solutions, popularization of women's sports, professors of sports sciences, female employees of Mashhad, content analysis.

---

۱. doctoral student of women's afocus on women's rights- University of women and family- Qom University of Religions and Religions.

۲. Associate Professor of the Department of Physical Education and Sports Sciences Payam Noor university- one Qom- Qom – iran.

۳. Assistant Professor of the Department of Physical Education and Sports Sciences - Payam Noor university- Mashhad unit – mashhad – iran.

4. Instructor at Qom University of Religions and Religions – Qom - iran

